

Regeling aanduidingen.

Besluit van Gedeputeerde Staten d.d. 8 december 2009, kenmerk 2009/0183947.

Kennisgeving

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

overwegende,

dat een duidelijk en eenduidig beleid over bewegwijzering bijdraagt aan het voorkomen van zoekend verkeer en daarmee aan de doorstroming en verkeersveiligheid op het wegennet;

dat een dergelijk beleid tevens de interne efficiency en een snelle afhandeling van aanvragen bevordert;

dat de provincie aansluit bij de landelijke Richtlijnen voor (toeristische) bewegwijzering, maar het daarnaast noodzakelijk vindt om een aantal aanvullende regels vast te leggen;

gelet op hoofdstuk 5 van de Omgevingsverordening Overijssel 2009;

besluiten:

vast te stellen de navolgende

Regeling aanduidingen

Artikel 1. Begripsomschrijving

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. toeristisch recreatieve objecten: voorzieningen die door aard, omvang en wijze van beheer zijn ingesteld op bezoek door recreanten en/of toeristen of een vergelijkbare publieksfunctie hebben en gedurende een vaste periode van minimaal zes maanden geopend zijn;
- b. voorzieningen voor weggebruikers: objecten die specifiek bedoeld zijn voor weggebruikers zoals tankstations, wegrestaurants en logiesaccommodaties;
- c. lokale objecten: objecten die veel en onbekend verkeer aantrekken;
- d. speciale aanduidingen: alle aanduidingen die niet passen binnen de categorieën a, b en c, zoals informatiepanelen, plaatsaanduidingen, mottoborden en dergelijke.

Artikel 2. Toepassingsbereik

Deze regeling is van toepassing op wegen in beheer bij de provincie Overijssel.

Artikel 3. Verbodsbepaling

1. Het is verboden op of langs de provinciale weg aanduidingen te plaatsen, te wijzigen of te hebben.
2. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van het verbod in het eerste lid.
3. Aan een krachtens deze regeling verleende ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.
4. Voor de in artikel 9 omschreven speciale aanduidingen kan worden volstaan met het doen van een melding.

Artikel 4. Weigering

De ontheffing wordt geweigerd wanneer:

1. de aanvraag niet voldoet aan het bepaalde in deze regeling of de aanvraag in strijd is met het bepaalde in de Omgevingsverordening Overijssel 2009;
2. de aanduiding in strijd is met de Richtlijn bewegwijzering of de Richtlijn toeristische bewegwijzering.

Artikel 5. Ontheffing toeristisch recreatieve objecten

1. Een ontheffing voor aanduidingen van objecten binnen de bebouwde kom wordt verleend, als verwijzing noodzakelijk is in verband met de verkeersveiligheid.
2. Een ontheffing voor aanduidingen van objecten buiten de bebouwde kom wordt verleend, als er sprake is van een aantoonbaar bovenlokaal belang.
3. Voor de in de leden 1 en 2 genoemde categorieën geldt tevens dat de hemelsbrede afstand van de provinciale weg naar het object maximaal 500 meter bedraagt, of, voor recreatieve overnachtingsobjecten, dat de rijafstand vanaf de provinciale weg maximaal 5.000 meter bedraagt, terwijl deze overnachtingsobjecten bovendien moeten beschikken over minimaal vijf slaapplekken.

Artikel 6. Voorwaarden aanduidingen toeristisch-recreatieve objecten

1. Borden zijn uitgevoerd volgens de Richtlijn toeristische bewegwijzering (CROW publicatie 262) voor de bordtypen toeristisch-recreatieve objecten en toeristische routes.
2. De borden buiten de bebouwde kom zijn van het zogenaamde plankmodel (strokenborden) met de afmeting:
 - a. 1.500 x 230 mm of
 - b. 1.500 x 350 mm (naar gelang de lengte van de naam of combinatie van bestaande borden).
3. De kleur van de toeristisch-recreatieve aanduidingen is bruin, voorzien van witte tekst en zo mogelijk voorzien van één of meerdere pictogrammen in zwart in een wit veld.
4. De naam op de borden is de naam van het object (bedrijf of instelling). Het pictogram geeft aan onder welke categorie het object valt.

Artikel 7. Ontheffing aanduidingen voor voorzieningen voor weggebruikers en lokale objecten

Voor aanduidingen voor voorzieningen voor weggebruikers of voor lokale objecten kan ontheffing worden verleend indien de hemelsbrede afstand van de provinciale weg naar het object maximaal 500 meter bedraagt.

Artikel 8. Ontheffing speciale aanduidingen gemeenten

1. Voor het plaatsen van informatiepanelen en activiteitenborden nabij bebouwde kommen kan ontheffing worden verleend.
2. Op het plaatsen van een informatiepaneel zijn de volgende aanvullende voorwaarden van toepassing:
 - a. naast de gemeentenaam en een motto van de gemeente is alleen op de voorzijde voor een gedeelte van maximaal 40% reclame toegestaan;
 - b. het informatiepaneel mag in de avonduren zijn voorzien van een verlichting, die niet afleidend mag zijn voor de weggebruiker;
 - c. het informatiepaneel wordt geplaatst in het verlengde of onder een hoek van maximaal 15 graden van de provinciale weg;
 - d. als voorwaarschuwing van het informatiepaneel wordt het informatiebord (I-bord - model BW101S104) geplaatst;
 - e. bij het informatiepaneel moet voldoende parkeerruimte aanwezig zijn.

Artikel 9. Melding overige speciale aanduidingen

1. Voor de volgende speciale aanduidingen kan worden volstaan met het doen van een melding:
 - a. buurtschapsborden;
 - b. gemeentegrensborden;
 - c. benaming van rivieren, kanalen, bruggen en viaducten;

- d. fiets-, wandel- en rutterroutes;
 - e. bebouwde komborden;
 - f. straatnaamborden;
 - g. huisnummering;
 - h. ideële aanduidingen, mottoborden en argumentatieborden;
 - i. borden route gevaarlijke stoffen;
 - j. gedenktekens.
2. Op het plaatsen van een gedenkteken zijn de volgende aanvullende voorwaarden van toepassing:
- a. het gedenkteken wordt in beginsel voor een periode van maximaal vijf jaar toegestaan;
 - b. de aanwezigheid van het gedenkteken mag de verkeersveiligheid niet negatief beïnvloeden;
 - c. het gedenkteken is niet van steen, tenzij het als tegel in de eventueel aanwezige bestrating kan worden opgenomen;
 - d. het gedenkteken is maximaal 0,60 m hoog en 0,40 m breed;
 - e. de aanwezigheid van het gedenkteken vormt geen belemmering voor het beheer en onderhoud van de bermen;
 - f. de provincie Overijssel is niet aansprakelijk voor eventuele verdwijning, vernieling of beschadiging van het gedenkteken;
 - g. het gedenkteken wordt door de nabestaanden in ordelijke staat gehouden.

Artikel 10. Aanvraag en melding

1. Aanvragen en meldingen kunnen worden gedaan door toezending van een aanvraag- of meldingsformulier.
2. Een aanvraag- of meldingsformulier moet minimaal acht weken vóór de plaatsing van de aanduiding worden ingezonden.
3. De aanvrager krijgt binnen acht weken na ontvangst van het formulier een besluit en de melder krijgt een bericht of plaatsing van de aanduiding akkoord is.

Artikel 11. Kosten

De kosten van aanschaf, plaatsing en het beheer, onderhoud en vervanging van de aanduidingsborden, berusten bij de aanvrager.

Artikel 12. Overgangsbepalingen

1. Het besluit Richtlijnen bewegwijzering en objectverwijzing provincie Overijssel van 23 augustus 1994, kenmerk MBE 94/645, wordt ingetrokken.
2. Ontheffingen en toestemmingen voor aanduidingen die zijn verleend op grond van eerdere regelgeving en die passen binnen deze regeling, blijven onverminderd van kracht.
3. Aanduidingen waarvoor in het verleden een ontheffing of een toestemming is verleend en die niet passen binnen deze regeling, kunnen door de provincie worden vervangen na overleg met de rechthebbende.
4. Voor aanduidingen die zijn geplaatst zonder ontheffing, maar die passen binnen deze regeling, wordt op aanvraag een ontheffing verleend.
5. Aanduidingen die zijn geplaatst zonder ontheffing of toestemming, en die niet passen binnen deze regeling, moeten binnen 1 jaar na inwerkingtreding van deze regeling worden verwijderd.
6. Ontheffingen, vergunningen of toestemmingen voor aanduidingen die niet passen binnen deze regeling, worden ingetrokken.

Artikel 13. Citeertitel

Deze regeling kan worden aangehaald als Regeling aanduidingen.

Artikel 14. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 januari 2010.

Gedeputeerde Staten voornoemd.

Toelichting Regeling aanduidingen

Aanleiding

De provincie wordt als wegbeheerder veelvuldig geconfronteerd met verzoeken van lokale overheden, diverse instellingen en instanties, alsmede van particulieren om medewerking te verlenen aan het plaatsen van borden voor diverse objecten. Daarvoor zijn in 1994 de Richtlijnen bewegwijzering en objectverwijzingen vastgesteld. Inmiddels is actualisatie van deze richtlijnen noodzakelijk. Dat komt onder meer door de toename van het aantal en de variëteit van bedrijven in de recreatieve en toeristische sector.

In het kader van een vermindering van administratieve lasten is – waar mogelijk – de ontheffing-verlening omgezet in een meldingsplicht.

Kaders

2.1. Regelingen

De Wegenwet bepaalt onder meer wanneer een weg openbaar is en wie er voor beheer en onderhoud verantwoordelijk is. De wet verplicht de provincie Overijssel om haar wegen te onderhouden en zodoende zorg te dragen voor een goede doorstroming op de wegen en voor een optimale verkeersveiligheid. Bij provinciale verordening mogen regels worden gesteld over punten waarin de Wegenwet niet voorziet.

Deze regels zijn vastgelegd in de Omgevingsverordening Overijssel 2009.

De provincie Overijssel richt haar wegen zoveel mogelijk uniform in volgens het principe 'Duurzaam Veilig'. Een eenduidig en duidelijk systeem van bewegwijzering draagt bij aan de provinciale speerpunten veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid. Dit is verwoord in de Omgevingsvisie Overijssel.

2.2. Richtlijnen

Het nationale kenniscentrum voor infrastructuur, verkeer en openbare ruimte (CROW) heeft in samenwerking met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (Rijkswaterstaat) twee richtlijnen vastgesteld:

1. de Richtlijn bewegwijzering, publicatie 222, van juli 2005 en
2. de Richtlijn toeristische bewegwijzering, publicatie 262, van mei 2008.

In deze richtlijnen staan normen voor de bewegwijzering op/aan rijkswegen, provinciale wegen, gemeentelijke wegen en wegen die in onderhoud zijn bij waterschappen.

De Richtlijn bewegwijzering beschrijft het doel van bewegwijzering als volgt: "het met de grootst mogelijke zekerheid en veiligheid geleiden van de weggebruiker naar de bestemming waarheen hij op weg is."

Weggebruikers moeten aangeboden informatie kunnen lezen en verwerken zonder dat dit de doorstroming en verkeersveiligheid vermindert. Objectverwijzingen moeten daarom aan vier hoofdeisen voldoen:

- uniformiteit betekent dat naar soortgelijke situaties op dezelfde wijze wordt verwezen. Daarnaast moeten de systematiek, gebruikte kleuren, lettertype, plaatsing en symboolgebruik uniform zijn;
- continuïteit houdt in dat de verwijzing naar een eenmaal in de bewegwijzering opgenomen doel wordt voortgezet totdat het desbetreffende doel is bereikt, of totdat de verwijzing niet meer noodzakelijk is;
- bewegwijzering dient voor iedereen leesbaar te zijn;
- aanduidingen moeten begrijpelijk zijn. De te gebruiken plaats- en objectnamen moeten daarom algemeen bekend zijn.

Wij hebben ervoor gekozen aan te sluiten bij de landelijke richtlijnen. Soms laat de rijksregeling de keuze aan de wegbeheerder. Die keuzes zijn vastgelegd in de provinciale regeling.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsomschrijving

Aanduidingen zijn verkeersborden die informatie voor weggebruikers bevatten. Aanduidingen worden onderverdeeld in drie bordcategorieën. De categorie 'bewegwijzering' heeft betrekking op

het landelijke systeem van onder meer plaatsaanduidingen dat niet in deze regeling, maar in landelijke wetgeving, regelgeving en richtlijnen is opgenomen.
De categorieën die in artikel 1 worden gedefinieerd komen ook in de landelijke richtlijnen voor.

Artikel 3. Verbodsbepaling en artikel 4. Weigeringsgronden

In de Omgevingsverordening Overijssel 2009 is onder meer bepaald dat het verboden is om veranderingen aan de weg aan te brengen en dus om aanduidingen te plaatsen.

In de Omgevingsverordening (artikel 5.1.3) is ook een aantal zaken rondom ontheffingen bepaald, zoals wanneer een ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken.

Artikel 5. Ontheffing toeristisch-recreatieve objecten

Voor de categorie toeristisch-recreatieve objecten geldt de Richtlijn toeristische bewegwijzering. Daarnaast gelden de aanvullingen die in de artikelen 5 en 6 zijn opgenomen.

Een ontheffing voor aanduidingen buiten de bebouwde kom is slechts mogelijk als er sprake is van een bovenlokaal belang. Dit houdt in dat de objecten naast de bezoekers uit eigen gemeente voornamelijk bezoekers van buiten de gemeente aantrekken. De meeste bezoekers zijn niet of onvoldoende bekend met de lokale infrastructuur. Om zoekend verkeer te voorkomen en de bereikbaarheid te verbeteren, komen deze objecten en terreinen voor een strokenbord op/aan de provinciale weg in aanmerking. In de aanvraag moet het bovenlokale belang worden aangetoond. Bovenlokale belangen blijken uit de beschrijving van de bedrijfsactiviteiten uit het register van de Kamer van Koophandel, het regelmatig adverteren in kranten of folders ook in andere dan alleen in de vestigingsgemeente, de afhankelijkheid van passanten op de provinciale weg of de hoeveelheid soortgelijke objecten en terreinen aan provinciale wegen.

Voor objecten en terreinen die gericht zijn op lokale belangen gaat de provincie ervan uit dat de locatie van het object of terrein bekend is bij de plaatselijke bezoeker. Het object of terrein trekt weinig of geen zoekend verkeer aan. Te veel aanduidingen kunnen een afleidende werking hebben en daarmee leiden tot verkeersonveiligheid en/of doorstromingsproblemen. Deze objecten of terreinen komen dan ook niet in aanmerking voor een aanduiding.

Artikel 6. Overige voorwaarden toeristisch-recreatieve objecten

Aanduidingen moeten worden geplaatst conform de CROW Richtlijnen 222 en 262. Ze worden zoveel mogelijk geclusterd maar er mogen maximaal acht aanduidingen in een cluster worden geplaatst.

Om een zo uniform mogelijk wegbeeld te creëren zijn de borden gelijk van afmeting en kleur.

Reclame is niet toegestaan.

De afmetingen wijken af van de Richtlijn toeristische bewegwijzering (CROW publicatie 262), omdat de bermbreedten van de provinciale stroomwegen en gebiedsontsluitingswegen te gering zijn voor borden met een breedte van meer dan twee meter.

Wanneer geen pictogram beschikbaar is, kan aan de ANWB verzocht worden om een pictogram te maken of kan volstaan worden met de naam van het object.

Voor borden binnen de bebouwde kom gelden geen vormvoorschriften.

Artikel 7. Ontheffing aanduidingen voor voorzieningen voor weggebruikers en lokale objecten

De normen in de Richtlijn bewegwijzering voor voorzieningen voor weggebruikers gelden ook voor deze categorie, waartoe parkeerplaatsen, tankstations, restaurants en logiesaccommodaties horen.

In artikel 7 is aanvullend hierop nadrukkelijk een afstandscriterium opgenomen.

Artikel 8. Ontheffing speciale aanduidingen gemeenten

Voor informatiepanelen nabij bebouwde kommen gelden een aantal aanvullende voorwaarden.

Een gemeente kan een verzoek doen voor het plaatsen van zogenaamde informatiepanelen (welkomstborden), die activiteiten (toeristisch, cultureel, kerkelijk, e.d.) vermelden, die binnen een periode van maximaal vier weken plaatsvinden. De activiteiten worden op stroken aangeduid. Deze stroken worden afzonderlijk boven elkaar geplaatst als schuifletterstroken in het mottobord. Deze borden worden geplaatst op een voor het verkeer zichtbare en veilige afstand, in beginsel bij de invalswegen van bebouwde kommen.

Het plaatsen van informatiepanelen en soms ook activiteitenborden gaat samen met het aanleggen van parkeergelegenheid en soms het aanleggen van kabels voor stroom. Hiervoor is nauw overleg met de wegbeheerder noodzakelijk.

Artikel 9. Melding overige speciale aanduidingen

De regels die gelden voor de in dit artikel genoemde speciale aanduidingen zijn terug te vinden in de eerdergenoemde richtlijnen. Voor onder meer de volgende speciale aanduidingen kan worden volstaan met een melding:

Bebouwde komborden, straatnaamborden en routeborden gevaarlijke stoffen

Het plaatsen, beheren, onderhouden en vervangen van deze borden op provinciale wegen valt onder de verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente.

Huisnummering

Primair dient de huisnummering door de gemeente of derden op particulier terrein te worden aangebracht. Wanneer het aanbrengen van de huisnummering op particulier terrein niet of niet goed vanaf de provinciale weg waarneembaar wordt, is plaatsing op provinciale grond mogelijk.

Ideële aanduidingen

Dit zijn tijdelijke borden, zuilen, spandoeken en dergelijke, die gebruikt worden voor tijdelijke acties met een maatschappelijk belang. Ze mogen de verkeersveiligheid en de doorstroming van het verkeer niet in gevaar brengen, het uitzicht niet belemmeren en moeten de bruikbaarheid of instandhouding van provinciale wegen waarborgen.

Volstaan kan worden met een melding voor welk doel en op welke plaats het bord, de zuil, het spandoek en dergelijke wordt gebruikt en voor welke periode de plaatsing geldt.

Mottoborden en argumentatieborden

Deze aanduidingen hebben als doel het beïnvloeden van het gedrag van de weggebruiker. Ze hebben betrekking op het beleid op het gebied van de verkeersveiligheid en de mobiliteit en worden vaak geplaatst door het Regionaal Orgaan voor de Verkeersveiligheid Overijssel (ROVO).

Gebiedsaanduidingsborden worden in wit uitgevoerd met een blauw of zwart opschrift. Voor de overige speciale aanduidingen zijn geen vormvoorschriften.

Artikel 10. Aanvraag en melding

De aanvraag om ontheffing voor het plaatsen van een bord wordt schriftelijk op basis van een standaard aanvraagformulier (zie bijlage A) ingezonden (per post of e-mail) aan de provincie Overijssel, eenheid Wegen en Kanalen. Dit geldt ook voor meldingsformulieren (zie bijlage B).

De medewerker regelgeving en vergunningen toetst de aanvraag of de melding en pleegt overleg met de interne en externe betrokkenen over de plaats, pictogram(men) en de benaming van de aanduiding. Vooraf wordt telefonisch contact opgenomen met de aanvrager over onder meer de procedure van afhandeling, de lay-out van de borden en de plaats van de borden.

Vervolgens wordt een besluit genomen:

- a. de ontheffing wordt geweigerd middels een gemotiveerd besluit;
- b. de ontheffing wordt verleend onder voorwaarden;
- c. de melding wordt bevestigd met een (al dan niet) akkoordverklaring.

De aanvrager zendt een lay-out van de borden ter goedkeuring aan de provincie in. Hierna bestelt de aanvrager de borden bij een erkende bordenleverancier. Na overleg met de bevoegde functionaris mogen de borden door of in opdracht van de aanvrager worden geplaatst. De kosten voor het leveren en plaatsen van de borden zijn voor rekening van de aanvrager/melder.

Artikel 11. Kosten

Voor de kosten hanteren wij het veroorzakersprincipe, waarbij de aanvrager van de aanduiding de volledige kosten betaalt.

Artikel 12. Overgangsbepalingen

Langs de provinciale wegen staan een aantal borden die al enkele decennia staan, maar die niet meer voldoen aan de criteria, bijvoorbeeld omdat zij voor reclamedoelinden worden gebruikt. Deze regeling voorziet erin, dat deze borden op termijn verdwijnen. Juridisch is dit toegestaan, mits de belangen van de eigenaar van het bord niet onevenredig worden geschaad.